

Potenser og rødder

Potens

Definition: For et tal a og et naturligt tal n definerer vi potensen

$$a^n = \underbrace{a \cdot a \cdot \dots \cdot a}_n$$

hvor a er ganget med sig selv n gange.

Tallet a kaldes for grundtallet og n for eksponenten.

Produkt af potenser

Sætning: For produktet af to potenser med samme **grundtal** gælder at $a^n \cdot a^m = a^{n+m}$

Sætning: For produktet af to potenser med samme **eksponent** gælder at $a^n \cdot b^n = (a \cdot b)^n$

Potensregneregler for brøker

Sætning: For en brøk hvor $a \in \mathbb{R}$ og $a \neq 0$ opløftet i en potens $n \in \mathbb{N}$, gælder at $\frac{a^n}{a^m} = a^{n-m}$

Sætning: For en brøk hvor $a, b \in \mathbb{R}$ og $b \neq 0$ opløftet i en potens $n \in \mathbb{N}$, gælder at $\left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n}$

Potens af potenser

Sætning: For et tal $a \in \mathbb{R}$ og tal $n, m \in \mathbb{N}$, gælder at $(a^n)^m = a^{n \cdot m}$

Eksponenten 0

Definition: For et vilkårligt tal $a \neq 0$ sættes

$$a^0 = 1$$

Negativ hel eksponent

Definition: For et vilkårligt tal $a \neq 0$ og et tal $n \in \mathbb{N}$ sættes

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n}$$

Potenser og rødder

Rødder

Definition: Kvadratroden af et **positivt** tal a , er det tal b der ganget med sig selv giver a .

$$\sqrt{a} = b \text{ når } b^2 = a$$

Definition: Kubikroden af et **positivt** tal a , er det tal b der ganget med sig selv tre gange giver a .

$$\sqrt[3]{a} = b \text{ når } b^3 = a$$

Definition: Den n 'te rod af et **positivt** tal a , er det tal b der ganget med sig selv n gange giver a .

$$\sqrt[n]{a} = b \text{ når } b^n = a$$

Når eksponenten er en brøk

Definition: For et vilkårligt positivt tal a og en brøk $\frac{p}{q}$, hvor $p \in \mathbb{Z}$ og $q \in \mathbb{N}$, sætter vi $a^{\frac{p}{q}} = (\sqrt[q]{a})^p$

Præfikser - titalspotenser

Tal	Navn	Symbol	Tal	Navn	Symbol
10^1	deca	da	10^{-1}	deci	d
10^2	hekto	h	10^{-2}	centi	c
10^3	kilo	k	10^{-3}	milli	m
10^6	mega	M	10^{-6}	micro	μ
10^9	giga	G	10^{-9}	nano	n
10^{12}	tera	T	10^{-12}	pico	p
10^{15}	peta	P	10^{-15}	femto	f
10^{18}	exa	E	10^{-18}	atto	a
10^{21}	zetta	Z	10^{-21}	zepto	z
10^{24}	yotta	Y	10^{-24}	yocto	y